Apstiprināts ar Ventspils Augstskolas
Satversmes sapulces
2025. gada 25. jūnija lēmumu Nr. 25-09

Izdots saskaņā ar Augstskolu likuma un
Ventspils Augstskolas Satversmes nosacījumiem

VENTSPILS AUGSTSKOLAS AKADĒMISKĀS ŠĶĪRĒJTIESAS NOLIKUMS

1. Vispārējie noteikumi

1.1. Ventspils Augstskolas (turpmāk – VeA) Akadēmiskā šķīrējtiesa (turpmāk – Šķīrējtiesa) ir neatkarīga institūcija, kas Augstskolu likumā noteiktajos gadījumos izskata iesniegumus par administratīva akta vai faktiskās rīcības apstrīdēšanu un pieņem attiecīgus lēmumus par tiem:

1.1.1. strīdus starp VeA amatpersonām un struktūrvienību pārvaldes institūcijām, kas atrodas pakļautības attiecībās;

1.1.2. VeA studējošo un personāla iesniegumus par Satversmē un citos normatīvajos aktos noteikto tiesību vai akadēmisko brīvību ierobežojumiem un pārkāpumiem;

1.1.3. citas sūdzības, kuru izskatīšana Šķīrējtiesā paredzēta VeA Satversmē, izņemot darba strīdus un strīdus par finanšu līdzekļu sadalījumu un izlietojumu.

1.2. Izspriežot lietas pēc būtības, Šķīrējtiesa vadās pēc Latvijas Republikā spēkā esošiem likumiem, Ministru kabineta noteikumiem, VeA Satversmes, Satversmes sapulces pieņemtajiem lēmumiem, VeA vietējiem un starptautiskajiem līgumiem un citiem normatīvajiem aktiem. Lietu izskatīšanas kārtību Šķīrējtiesā nosaka šis Nolikums. Procesuālos jautājumus, kas nav noregulēti šajā Nolikumā, lemj pati Šķīrējtiesa. Šķīrējtiesa var atteikt mantisko strīdu izskatīšanu, ja šāda izskatīšana ietilpst Latvijas vispārējo tiesu institūciju kompetencē.

1.3. Šķīrējtiesnešiem, pildot savus pienākumus, jābūt neatkarīgiem un objektīviem. Nav pieļaujama nekāda iejaukšanās Šķīrējtiesas darbā un šķīrējtiesnešu ietekmēšana.

2. Šķīrējtiesas izveidošana

2.1. Šķīrējtiesa sastāv no 3 (trīs) locekļiem: 2 (diviem) VeA akadēmiskā personāla pārstāvjiem un 1 (viena) studējošo pārstāvja.

2.2. Šķīrējtiesas sastāvā nedrīkst būt administratīvā personāla pārstāvji.

2.3. VeA akadēmiskā personāla pārstāvjus Šķīrējtiesā aizklātā balsošanā ievēl Satversmes sapulce. Studējošo pārstāvi Šķīrējtiesā ievēl VeA Studentu padome tās noteiktajā kārtībā. Ja aizklātās balsošanas rezultātā diviem vai vairākiem pretendentiem ir vienāds balsu skaits, ievēlamo personu noskaidro atkārtotā balsojumā starp pretendentiem ar vienādu balsu skaitu.

2.4. Pirmo jaunās Šķīrējtiesas sēdi sasauc 1 (viena) kalendārā mēneša laikā pēc tās ievēlēšanas VeA Satversmes sapulcē un to līdz Šķīrējtiesas priekšsēdētāja ievēlēšanai vada VeA rektors.

2.5. Šķīrējtiesas priekšsēdētāju, vietnieku un sekretāru ievēl no Šķīrējtiesas sastāva, tiesnešiem atklāti balsojot.

2.6. Šķīrējtiesas priekšsēdētājs nodrošina efektīvu Šķīrējtiesas darbu, seko lēmumu izpildes gaitai, sniedz informāciju konfliktā iesaistītajām pusēm un veic citas Šķīrējtiesas priekšsēdētājam piekrītošas funkcijas.

2.7. Šķīrējtiesā ievēlētā akadēmiskā personāla pārstāvjus atsauc Satversmes sapulce, bet studējošo pārstāvi atsauc Studentu padome.

2.8. Ja Šķīrējtiesas loceklis pārtrauc darba vai studiju attiecības ar VeA, tad tiek pārtraukta arī viņa darbība Šķīrējtiesā. Ja Šķīrējtiesā rodas vakance, papildu vēlēšanas rīko institūcija, kas attiecīgo locekli ievēlējusi: akadēmiskā personāla pārstāvju gadījumā – VeA Satversmes sapulce, bet studējošo pārstāvja gadījumā – VeA Studentu padome.

2.9. Lietas Šķīrējtiesa izskata koleģiāli, ne mazāk kā 2 (divu) tiesnešu sastāvā. Šķīrējtiesnesis nedrīkst piedalīties lietas izskatīšanā, ja tieši vai netieši ir ieinteresēts iznākumā vai ja ir citi apstākļi, kas rada šaubas par viņa objektivitāti. Ja šķīrējtiesnesis nav sevi atstādinājis, lietas dalībnieki var pieteikt viņam motivētu noraidījumu.

2.10. Ja šķīrējtiesnešu atstādināšanas gadījumā nevar tikt nodrošināts šinī Nolikumā noteiktais Šķīrējtiesas sastāvs, sasaucama ārkārtas VeA Satversmes sapulce, kurā ievēlami trūkstošie šķīrējtiesneši. Minētie šķīrējtiesneši savas pilnvaras pilda tikai noteiktās lietas izskatīšanā un pēc lietas izskatīšanas un lēmuma pieņemšanas zaudē tiesības uz Šķīrējtiesas tiesneša amatu.

2.11. Šķīrējtiesas sēdes protokolē šķīrējtiesas sekretārs, protokolu paraksta visi šķīrējtiesneši, kas piedalās sēdē.

2.12. Visi lēmumi Šķīrējtiesā tiek pieņemti ar vienkāršu balsu vairākumu.

2.13. Šķīrējtiesa par savu darbību atbild Satversmes sapulcei. Pēc VeA administrācijas iniciatīvas šķīrējtiesnešus no darba VeA var atbrīvot tikai ar Satversmes sapulces piekrišanu.

3. Šķīrējtiesas darbības nosacījumi

3.1. Šķīrējtiesa izskata lietas pēc prasītāja rakstiska iesnieguma. Iesniegumu pieņem šķīrējtiesas sekretārs, kurš to reģistrē Iesniegumu reģistrācijas žurnālā.

3.2. Prasītājam iesniegumā jānorāda:

1) strīda puses;
2) strīda priekšmets un apstākļi, kas pamato prasījumu;
3) pierādījumi, kas apstiprina norādītos apstākļus;
4) strīda izšķiršanas vēlamais termiņš;
5) pieteikumam pievienoto dokumentu saraksts.

3.3. Šķīrējtiesa var uzsākt lietu pēc savas iniciatīvas, ja tās rīcībā ir faktiska informācija, kas var būt par pamatu lietas uzsākšanai.

3.4. Lēmumu par iesnieguma pieņemšanu izskatīšanai Šķīrējtiesa pieņem 10 (desmit) darba dienu laikā no iesnieguma reģistrēšanas brīža. Gadījumā, ja iesniegums iesniegts Šķīrējtiesā, bet tā izskatīšana nav tās kompetencē, iesniegums tiek atgriezts prasītājam.

3.5. Šķīrējtiesai vispusīgi, pilnīgi un objektīvi jānoskaidro lietas faktiskie apstākļi. Šai nolūkā Šķīrējtiesa var prasīt no visām VeA amatpersonām nepieciešamos dokumentus, izsaukt uz Šķīrējtiesas sēdēm jebkuru VeA personāla locekli, lai viņš sniegtu paskaidrojumus attiecībā uz lietu.

3.6. Par Šķīrējtiesas sēdes laiku un vietu saprātīgā termiņā, bet ne vēlāk kā 10 (desmit) darba dienas pirms sēdes, rakstveidā paziņo personām, kas piedalās lietā.

3.7. Ja nozīmīgu lietas apstākļu noskaidrošanai nepieciešamas speciālas zināšanas, Šķīrējtiesa var pieaicināt ekspertus.

3.8. Personas, kuras nav Šķīrējtiesas procesa dalībnieki, drīkst piedalīties Šķīrējtiesas sēdē ar Šķīrējtiesas piekrišanu.

3.9. Personām, kuras piedalās lietā, ir tiesības iepazīties ar Šķīrējtiesas materiāliem, piedalīties Šķīrējtiesas sēdēs, sniegt pierādījumus, dot mutvārdu un rakstveida paskaidrojumus, grozīt prasījumu pamatu un priekšmetu, palielināt vai samazināt prasījuma apmēru vai atteikties no prasījuma, pilnīgi vai daļēji atzīt pretējās puses prasījumus. Puses drīkst izbeigt lietu ar mierizlīgumu. Puses drīkst vest savu lietu ar pārstāvju starpniecību.

3.10. Ja puses atsakās saņemt un parakstīt paziņojumu par Šķīrējtiesas sēdi vai pēc otrreizējas uzaicināšanas neierodas sēdē bez attaisnojoša iemesla, Šķīrējtiesa var izskatīt lietu pēc būtības bez šīs puses piedalīšanās.

3.11. Lietas izskatīšanas kārtību Šķīrējtiesas sēdē nosaka pati Šķīrējtiesa. Tai jāgarantē personām, kas piedalās šajā lietā, šajā Nolikumā piešķirtās tiesības un lietas izskatīšana jāvirza tā, lai noskaidrotu patiesību, izslēdzot visu, kas neattiecas uz izskatāmo lietu. Katrā Šķīrējtiesas sēdē rakstāms protokols. Ja kādai no pusēm, kas piedalās lietā, ir iebildumi pret Šķīrējtiesas rīcību, tie ierakstāmi sēdes protokolā.

3.12. Šķīrējtiesas pieņemtie lēmumi ir saistoši visam VeA personālam.

4. Šķīrējtiesas spriedumi un to izpilde

4.1. Izspriežot lietu pēc būtības, Šķīrējtiesa taisa spriedumu ar vienkāršu balsu vairākumu. Spriedumu paraksta visi šķīrējtiesneši. Šķīrējtiesnesis, kas palicis mazākumā, ir tiesīgs rakstveidā izteikt savas atsevišķās domas, kas pievienojamas lietai. Spriedumā jānorāda:

1) sprieduma taisīšanas laiks un vieta;
2) Šķīrējtiesas sastāvs;
3) visi strīda dalībnieki;
4) strīda priekšmets un būtība;
5) pierādījumi;
6) Šķīrējtiesas sprieduma motīvi un secinājumi;
7) Šķīrējtiesas lēmums un sprieduma pārsūdzības kārtība.

4.2. Lietas Šķīrējtiesā tiek izskatītas atklāti ne vēlāk kā viena mēneša laikā pēc iesnieguma saņemšanas. Šo termiņu var pagarināt objektīvu apstākļu dēļ ar Šķīrējtiesas lēmumu. Pēc Šķīrējtiesas lēmuma lietu var izskatīt slēgtā sēdē. Šķīrējtiesas lēmumus pasludina publiski.

4.3. Sprieduma norakstu trīs darba dienu laikā no sprieduma pieņemšanas izsniedz lietas dalībniekiem un VeA Rektoram.

4.4. Šķīrējtiesas spriedums attiecīgajai pusei stājas spēkā ar tā saņemšanas brīdi – klātienē parakstoties par saņemšanu, septītajā darba dienā pēc sprieduma nosūtīšanas ierakstītā vēstulē vai arī, ja spriedums nosūtīts uz personas norādīto elektroniskā pasta adresi (ja adresāts rakstveidā izteicis vēlmi saņemt spriedumu šādā veidā), otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas.

4.5. Šķīrējtiesas lēmumus izpilda VeA administrācija. VeA Akadēmiskās šķīrējtiesas pieņemtos lēmumus pēc to pieņemšanas var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā. Termiņā neizpildītos Šķīrējtiesas spriedumus var izpildīt piespiedu kārtā ar VeA rektora rīkojumu.

4.6. Šķīrējtiesas lietu pēc sprieduma izpildes nodod glabāšanai VeA arhīvā.

5. Nobeiguma noteikumi

5.1. Šķīrējtiesas nolikumu un grozījumus tajā apstiprina VeA Satversmes sapulce.

5.2. Tiesvedība Šķīrējtiesā notiek valsts valodā. Ja kāda no lietā iesaistītajām personām valsts valodu nepārvalda, Šķīrējtiesa var pieaicināt tulku.

5.3. Šķīrējtiesa pēc saviem ieskatiem vai puses lūguma var lemt par sēdes vai atsevišķu procesuālo darbību norisi, izmantojot videokonferenci, ja tiek nodrošināta personu identifikācija un garantētas pušu procesuālās tiesības.

5.4. Šķīrējtiesai vajadzīgo materiāltehnisko nodrošinājumu piešķir un visus ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus sedz VeA.

5.5. Ar šī Nolikuma spēkā stāšanās brīdi spēku zaudē visi iepriekšējie dokumenti, kas nosaka vai regulē VeA Akadēmiskās šķīrējtiesas darbību.

5.6. Šis Nolikums stājas spēkā ar tā apstiprināšanas brīdi VeA Satversmes sapulcē.

Satversmes sapulces priekšsēdētāja E. Feldmane

Ventspils Augstskolas Juridiskās nodaļas vadītājs R. Šteins